

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Βασ. Σοφίας 15
Ταχ. Κώδ. : 106 74 Αθήνα
Πληροφορίες: Σ. Σμάκου
Τηλέφωνο : 213-13 13 146
FAX : 210-33 89 145
e.mail : s.smakou@ydmed.gov.gr
e.mail : koinovouleftikos@ydmed.gov.gr

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2021
Αρ.Πρωτ. ΤΚΕ/Φ3/13237

ΠΡΟΣ:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα \ Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ:

1. Βουλευτή κ. Γιώργο Καμίνη
2. Βουλευτή κα Ευαγγελία Λιακούλη
3. Βουλευτή κα Νάντια Γιαννακοπούλου
4. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Σκανδαλίδη
5. Υπουργείο Οικονομικών
6. Υπουργείο Δικαιοσύνης
7. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. **7049/626/3-6-2021 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων**, που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Αλλαγής (ΚΙΝΑΛ) κ.κ. Γιώργος Καμίνης, Ευαγγελία Λιακούλη, Νάντια Γιαννακοπούλου και Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης με θέμα: **«Το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής παρεμβαίνει ωμά στην ανεξάρτητη δικαιοσύνη προτρέποντας με απειλητικό τόνο τους υπαλλήλους του σε ψευδορκία ή λιπομαρτυρία»**, σας γνωρίζουμε ότι επί του συγκεκριμένου εγγράφου του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΝΣΚ στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, του οποίου γίνεται επίκληση, αρμόδιος να απαντήσει είναι ο Υπουργός Οικονομικών, στον οποίον υπάγεται ως Υπηρεσία το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου.

Αναφορικά με τις διατάξεις περί υποχρέωσης εχεμύθειας των δημοσίων υπαλλήλων που περιλαμβάνονται στον Υπαλληλικό Κώδικα (ν.3528/2007), σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), όπως ισχύει, «1. Ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις. Οφείλει επίσης να τηρεί εχεμύθεια σε κάθε περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική, για γεγονότα ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών. 2. Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντiperσεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων. 3. Μαρτυρία ή

πραγματογνωμοσύνη για θέματα απόρρητα επιτρέπεται μόνο με άδεια του οικείου Υπουργού.

4. Ο υπάλληλος που έχει χαρακτηριστεί ως μάρτυς δημοσίου συμφέροντος κατά το άρθρο 45B του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δεν παραλείπεται σε διαδικασία προαγωγής ούτε υπόκειται σε οποιαδήποτε πειθαρχική διαδικασία ή τιμωρείται, απολύεται ή καθ' οιονδήποτε τρόπο υφίσταται άλλη δυσμενή διακριτική μεταχείριση αμέσως ή εμμέσως και ιδίως σε θέματα υπηρεσιακής εξέλιξης, μετακίνησης ή τοποθέτησης, κατά τη διάρκεια του αναγκαίου για τη δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης χρόνου.».

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της αριθ, 202/2001 απόφασης του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Λάρισας, που αφορά την προϊσχύουσα αλλά όμοιου περιεχομένου διάταξη του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.2683/1999), «Τα καθήκοντα του υπαλλήλου περιγράφονται, ως είναι γνωστό, στο Διοικητικό Δίκαιο. Γενική και βασική διάταξη, η οποία αφορά την υπηρεσιακή εχεμύθεια είναι η του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999). Η διάταξη όμως αυτή διαγράφει στον υπάλληλο δύο διάφορα καθήκοντα εχεμύθειας, ένα στενότερο και ένα ευρύτερο. Διότι με το εδάφιο α' της πρώτης παραγράφου ορίζεται ότι ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις". Ενώ με το δεύτερο εδάφιο της ως άνω παραγράφου, προβλέπεται ότι ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί επίσης εχεμύθεια σε κάθε περίπτωση, που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική για γεγονότα ή πληροφορίες, των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών».

Επισημαίνεται, ότι σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα απαλλαγής μαρτύρων από την υποχρέωση μαρτυρίας στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την τήρηση του εκάστοτε επαγγελματικού απορρήτου συναρτάται και με τις εφαρμοστέες κατά περίπτωση δικονομικές διατάξεις. Για παράδειγμα, σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 4620/2019, «1. Η διαδικασία ακυρώνεται, αν εξεταστούν στην προδικασία ή στην κύρια διαδικασία: α) τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 371 ΠΚ, β) οι δημόσιοι υπάλληλοι, όταν πρόκειται για στρατιωτικό ή διπλωματικό μυστικό ή μυστικό που αφορά την ασφάλεια του κράτους, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός με αίτηση της δικαστικής αρχής ή κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτως τους εξουσιοδοτήσει σχετικά... 3. Οι παραπάνω μάρτυρες έχουν υποχρέωση να δηλώσουν σε αυτόν που εξετάζει, δίδοντας τον όρκο του άρθρου 219 ότι, αν κατέθεταν, θα παραβίαζαν τα απόρρητα που μνημονεύονται στην παρ. 1. Ψευδής δήλωση τιμωρείται με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 224 ΠΚ ποινές. Η κατά την παρ. 1 ακυρότητα επέρχεται ανεξάρτητα από το αν έγινε ή όχι η δήλωση του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου».

Αντίστοιχα, σύμφωνα με τα άρθρα 400 και 402 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, «Άρθρο 400.-Δεν εξετάζονται, όταν κληθούν ως μάρτυρες,1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκον

εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύθηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο,2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργεία ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν»... Άρθρο 402.-Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει 1) περιστατικά που μπορούν να δικαιολογήσουν τη δίωξη για αξιόποινη πράξη είτε του ίδιου, είτε κάποιου προσώπου που συνδέεται μαζί του κατά το άρθρο 401 αριθ. 2, ή που θίγουν την τιμή του ή την τιμή των προσώπων αυτών, 2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό απόρρητο».

Επιπλέον, οι διατάξεις του αρ. 107 του πειθαρχικού δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) ορίζουν ως παράπτωμα την παραβίαση της υποχρέωσης εχεμύθειας κατ' άρθρο 26 του Υ.Κ., παράπτωμα, για το οποίο, εφόσον στοιχειοθετηθεί, δύναται κατ' άρθρο 109 του Υ.Κ. να επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για θέματα ενίσχυσης της ακεραιότητας των δημοσίων υπαλλήλων και καταπολέμησης φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης στις δημόσιες υπηρεσίες έχει προβεί σε σχετικές δράσεις σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, με πλέον πρόσφατη τη θέσπιση του Συμβούλου Ακεραιότητας στις υπηρεσίες του Δημοσίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.4795/2021.

Βάσει όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι τόσο οι διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις των υπαλλήλων του Δημοσίου όσο και οι δικονομικές διατάξεις ρυθμίζουν τα σχετικά με την υποχρέωση εχεμύθειας. Ωστόσο, για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης του εν λόγω καθήκοντος τουλάχιστον κατά το μέρος που αφορά τις οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, απαιτούνται πραγματικά περιστατικά, τα οποία κρίνονται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα (μονομελή ή συλλογικά) προκειμένου να ακολουθηθούν οι περαιτέρω ενέργειες κατά την πειθαρχική διαδικασία, καθώς και στοιχειοθέτηση της υπαιτιότητας.

Ως εκ τούτου οριζόντιες οδηγίες περί στοιχειοθέτησης του εν λόγω πειθαρχικού παραπτώματος καθώς και οποιουδήποτε πειθαρχικού αδικήματος κρίνεται ορθό να μην παρέχονται δεδομένου μάλιστα του γεγονότος ότι η τελική ουσιαστική κρίση ανάγεται στην αρμοδιότητα μονομελών ή συλλογικών οργάνων.

Ο Υπουργός

Μαυρουδής Βορίδης

Εσωτερική Διανομή

Γραφείο Υπουργού

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η προϊσταμένη του Τμήματος
Γραμματείας και Παροχής
Πληροφοριών
Υπουργείου Εσωτερικών
κ.α.α. Λογοθέτη Ζαμπέτα